

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์การจัดการและการดำเนินงานของสถานธนาถนบาล
กรุงเทพมหานคร ทำให้ทราบถึงสาระสำคัญรวมทั้งข้อเสนอแนะพอสรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญของสถานธนาถนบาลกรุงเทพมหานคร

สถานธนาถนบาลกรุงเทพมหานคร เป็นโรงรับจำนำที่จัดตั้งขึ้น โดยกรุงเทพมหานคร
ประกอบกิจการรับจำนำเช่นเดียวกับโรงรับจำนำของเอกชน ภายในขอบเขตของพระราชบัญญัติ
โรงรับจำนำ 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2505 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2517 และฉบับที่ 3
พ.ศ. 2526 รวมทั้งระเบียบการ คำสั่ง ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับจำนำของ
กรุงเทพมหานคร สำนักงานบริหารกิจการสถานธนาถนบาลกรุงเทพมหานคร และมติที่ประชุมของ
คณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนาถนบาลกรุงเทพมหานคร การจัดตั้งสถานธนาถนบาลกรุงเทพ-
มหานครนี้มีประโยชน์ในส่วนที่ว่า ถ้าประชาชนมีความเดือดร้อนทางการเงิน สามารถนำทรัพย์สิน
สิ่งของของตนไปจำนำเพื่อนำเงินมาใช้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งได้ และสะดวกกว่าการกู้ยืมเงินใน
ลักษณะอื่นที่อาจต้องมีทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์ไปค้ำประกันเงินกู้ หรือ กู้ยืมเงินจากบุคคล
อื่นโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงมาก สำหรับอัตราดอกเบี้ยในการรับจำนำที่ประกาศใช้ เมื่อวันที่
1 เมษายน 2523 เป็นดังนี้

- ก) เงินต้นไม่เกิน 500 บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ 1.25 ต่อเดือน
- ข) เงินต้นไม่เกิน 2,000 บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ 1.50 ต่อเดือน
หากเงินต้นเกินกว่า 2,000 บาท คิดดอกเบี้ยดังนี้
- ก) เงินต้น 2,000 บาทแรก คิดดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อเดือน
- ข) เงินต้นส่วนที่เกิน 2,000 บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

กิจการรับจำนำในกรุงเทพมหานครมีทั้งที่เป็นของเอกชนและของรัฐบาล กิจการ
รับจำนำของเอกชนจะเรียกว่า "โรงรับจำนำ" ส่วนกิจการรับจำนำของรัฐบาลมี 2 ชื่อ คือ
"สถานธนาถนบาล" เป็นของกรมประชาสงเคราะห์ และ "สถานธนาถนบาล" เป็นของ

กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2528 มีโรงรับจำนำของเอกชน 192 แห่ง
 สถานธนาคาร 16 แห่ง และสถานธนาคารกรุงเทพมหานคร 11 แห่ง รวมกิจการรับ
 จำนำในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น 219 แห่ง การที่มีผู้ดำเนินกิจการทั้งเอกชนและรัฐบาลมี
 ทำให้ไม่มีการผูกขาดในการดำเนินงานโดยฝ่ายใดเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งอาจทำให้เกิดการเอา
 เปรียบประชาชน หรือไม่ตั้งใจบริการประชาชน เมื่อมีคู่แข่งดำเนินการจึงทำให้ทุกฝ่าย
 พยายามดำเนินงานและให้บริการอย่างดีที่สุด เพื่อประชาชนจะได้เลือกใช้บริการของตน

2. การจัดตั้งสถานธนาคารกรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนาคารกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายดำเนินการ
 การจัดตั้งสถานธนาคาร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่มจำนวนของสถานธนาคารให้มากขึ้นและ
 กระจายอยู่ทั่วเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะได้ให้บริการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ในการพิจารณา
 การจัดตั้งสถานธนาคารใหม่จะต้องคำนึงถึงเงินทุน จำนวนประชากรในบริเวณนั้นที่คาดว่าจะ
 เป็นผู้มาใช้บริการ ที่ตั้งซึ่งเป็นที่ดินที่สามารถจัดซื้อเป็นกรรมสิทธิ์ได้หรือเป็นที่ดินของกรุงเทพ-
 มหานครอยู่แล้ว สามารถปลูกสร้างอาคารได้เอง มิฉะนั้นก็เป็นการเช่าอาคารของสำนักงาน
 ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และที่สำคัญที่สุดคือบุคลากรที่จะปฏิบัติงานในสถานธนาคารใหม่
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งผู้จัดการ ใน พ.ศ. 2528 มีสถานธนาคารในเขตกรุงเทพมหานคร
 11 แห่ง กระจายกันอยู่ในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานครดังนี้ เขตดุสิต และ เขตพระโขนง
 มีสถานธนาคารเขตละ 2 แห่ง เขตพระนคร เขตพญาไท เขตห้วยขวาง เขตบางกะปิ
 เขตมีนบุรี เขตคลองสาน และเขตบางกอกใหญ่ มีอยู่เขตละ 1 แห่ง ที่เหลืออีก 15 เขต
 ยังไม่มีการจัดตั้งสถานธนาคารกรุงเทพมหานครเลย แต่ในบางเขตก็มีสถานธนาคาร
 ของกรมประชาสัมพันธ์ตั้งอยู่แล้ว ซึ่งจัดว่าเป็นโรงรับจำนำของรัฐบาลเช่นกัน เขตที่ไม่มี
 โรงรับจำนำของรัฐบาลตั้งอยู่เลย ได้แก่ เขตสัมพันธวงศ์ เขตบางรัก เขตลาดกระบัง
 เขตหนองจอก เขตหนองแขม เขตราชบุรีบูรณะ และเขตคลองตัน สำหรับเขตราษฎร์บูรณะนั้น
 ทางสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาคารกรุงเทพมหานครมีโครงการที่จะจัดสร้างสถาน-
 ธนาคารภายใน พ.ศ. 2530

การพิจารณาจัดตั้งสถานธนาคารกรุงเทพมหานครแห่งใหม่นั้นนอกจากต้อง
 คำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในการพิจารณาที่ตั้งต้องหาบริเวณที่อยู่ใกล้เคียงกับชุมชน

ให้มากที่สุด เช่น ตลาดสด โรงเรียน วัด ศูนย์การค้า โรงภาพยนตร์ หน่วยงานของส่วนราชการ ฯลฯ เป็นต้น สำหรับโครงการจัดตั้งสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานครแห่งใหม่นั้นมีอยู่ที่เขตธนบุรี เขตภาษีเจริญ และเขตราษฎร์บูรณะ

3. การจัดการของสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร

สถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร เป็นงานการพาณิชย์หรือธุรกิจการค้าอย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ที่มีวัตถุประสงค์ช่วยเหลือประชาชนผู้เดือดร้อนทางการเงิน และผลกำไรจากการดำเนินงานก็จะนำมาหมุนเวียนขยายบริการแก่ประชาชนให้ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยมีคณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานครเป็นผู้กำหนดนโยบาย หลักการ วิธีการ ปฏิบัติงาน และกำหนดความรับผิดชอบของพนักงานในสถานธนาณูบาล และมีสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานครรับมอบนโยบาย หลักการ คำสั่งต่าง ๆ ส่งไปยังสถานธนาณูบาลแต่ละแห่ง ซึ่งมีผู้จัดการสถานธนาณูบาลเป็นหัวหน้าพนักงาน มีหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบงานต่าง ๆ ภายในสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร

การวางแผนหลักนั้นขึ้นอยู่กับคณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร ในส่วนของสถานธนาณูบาลเองนั้น ผู้จัดการจะเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงานทั้งหลาย และจะต้องคอยตระเตรียมให้มีเงินทุนรับจำนำทรัพย์สินจากประชาชนได้พอเพียงในแต่ละวัน ดูแลควบคุมให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบที่วางไว้ ลักษณะโครงสร้างการจัดองค์การของสถานธนาณูบาล เป็นการแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ ความชำนาญของตน และเมื่อพิจารณาโดยรวมถือว่าเป็นการแบ่งการทำงานออกไปตามพื้นที่ คือ มีสถานธนาณูบาลบริการประชาชนกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ส่วนในแง่ของการบริหารงานนั้นจะมีฝ่ายบริหาร คือ คณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร และสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร กับฝ่ายปฏิบัติการ คือ สถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร จึงกล่าวได้ว่าสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาณูบาลเป็นศูนย์กลางการอำนวยความสะดวกการบริหารงาน การวินิจฉัยสั่งการจึงออกไปจากสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาณูบาลนี้ ส่วนการวินิจฉัยสั่งการภายในสถานธนาณูบาลนั้นขึ้นอยู่กับผู้จัดการเป็นสำคัญ ผู้จัดการที่เข้าใจในระเบียบ คำสั่ง เป็นอย่างดีและสามารถปฏิบัติตามอย่างถูกต้องจะสามารถบริหารงานในสถานธนาณูบาลให้ดีและเป็นระเบียบได้มาก

กว่าผู้จัดการที่ปฏิบัติตัว เป็นแต่เพียงผู้ตราค่าทรัพย์สิน แล้วให้พนักงานบัญชี เป็นผู้ทำความเข้าใจกับระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ แทนตน ในส่วนของการจัดเจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติงาน ในสถานธนาณูบาล การกำหนดอัตราในแต่ละตำแหน่งนั้น ทางสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาณูบาล เป็นฝ่ายดำเนินการทั้งสิ้น ซึ่งจะมีจำนวนมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปริมาณงาน สถิติรับจำนำ และ ใถ่ถอนด้วย ประการสุดท้ายของการจัดการคือ การควบคุม ปกติแล้วผู้ที่มีหน้าที่ควบคุมสถานธนาณูบาล กรุงเทพมหานครก็จะลดหล่นกันลงมา เป็นลำดับตั้งแต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธานกรรมการบริหารกิจการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร ผู้ตรวจการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร และผู้จัดการสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร แต่ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนนี้ก็จัดให้มีคณะกรรมการคอยควบคุมงาน เป็นลำดับชั้นย่อย ๆ ด้วย คือ คณะกรรมการรักษาทรัพย์สินจำนำ คณะกรรมการประเมินราคาจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำ คณะกรรมการควบคุมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำ คณะกรรมการรักษาเงินและคณะกรรมการรับผิดชอบการรับส่งเงิน อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติงานประจำวัน เมื่อหมดเวลาทำการจะมีการตรวจสอบเอกสาร รายงาน สมุดทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานจากพนักงานผู้รับผิดชอบแต่ละคนให้ถูกต้องตรงกันอยู่เสมอ

4. การดำเนินงานของสถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร

สถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานครดำเนินกิจการรับจำนำทรัพย์สินที่ประชาชนนำมาวางเป็นประกัน และให้ประชาชนนำเงินมาใถ่ถอนทรัพย์สินคืนได้ตามที่ตกลงกันไว้ และทำการจำหน่ายทรัพย์สินที่ผู้จำนำไม่มาใถ่คืนภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยในการรับจำนำนั้น ผู้จัดการหรือผู้ช่วยผู้จัดการจะเป็นผู้ตราค่าทรัพย์สิน โดยจะตราค่าประมาณร้อยละ 40-70 ของราคาซื้อขายในท้องตลาด ทรัพย์สินที่นำมาจำนำต้องเป็นสังหาริมทรัพย์ แต่ทั้งนี้ในบางแห่งก็อาจมีการยกเว้นการรับจำนำทรัพย์สินบางประเภท เพราะเห็นว่าหากทรัพย์สินนั้นหลุด เป็นสิทธิ์จำหน่ายออกได้ยากหรือมีปัญหาในการเก็บรักษา ทรัพย์สินไว้ที่สถานธนาณูบาล

การรับจำนำทรัพย์สินเปิดโอกาสให้ผู้จำนำมาใถ่ถอนทรัพย์สินคืนไปได้ภายในระยะเวลา 4 เดือน 30 วัน และหากยังอยู่ในกำหนดเวลานี้ แต่ไม่ต้องการใถ่ถอน ก็สามารถส่งดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ เมื่อส่งดอกเบี้ยครั้งหนึ่งทรัพย์สินนั้นก็จะมีสภาพเหมือนการรับจำนำใหม่สามารถยืดเวลาใถ่ถอนไปได้อีก 4 เดือน 30 วัน โดยไม่มีการกำหนดว่าจะส่ง

ดอกเบียได้ก็ครั้ง ทรัพย์บางชิ้นจึงมีการส่งดอกเบียติดต่อกันมาเป็นเวลากว่า 10 ปีก็มี ถ้าทรัพย์จำนวนนั้นไม่มีการส่งดอกเบียและไม่ได้รับการไถ่ถอนภายในระยะเวลา 4 เดือน 30 วัน ทรัพย์ชิ้นนั้นจะหลุดเป็นสิทธิ์ของสถานธนานุบาล ผู้ใดเป็นผู้ตราค่าทรัพย์ รับจำนวนไว้จะต้องรับผิดชอบ ถ้าทรัพย์นั้นไม่สามารถจำหน่ายออกไปได้จากการนำขึ้นประมูลด้วยวาจาเป็นเวลา 2 ครั้งแล้ว นั่นคือ ผู้รับจำนวนต้องจ่ายเงินเท่าราคาจำหน่ายหรือราคาประเมินอย่างต่ำของทรัพย์แก่พนักงานบัญชีประจำสถานธนานุบาลเพื่อนำส่งแผนกคลัง สำนักงานบริหารกิจการสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานครต่อไป

ผลการดำเนินงานของสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานครเกิดจากดอกเบียในการรับจำนวนและกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนวน ถือ เป็นรายได้หลักที่นำมาใช้ลงทุนเพื่อบริหารสถานธนานุบาลให้ดีขึ้นต่อไปและเพิ่มการบริการให้มากขึ้นด้วย ผลการดำเนินงานรวมของสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร 8 แห่ง ในช่วงปีงบประมาณ 2524-2526 และ 10 แห่ง ในช่วงปีงบประมาณ 2527-2528 นั้น สรุปได้ว่า จำนวนรายและจำนวนเงินทั้งในการรับจำนวนและการไถ่ถอน ลดลงมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2524 จนถึงปีงบประมาณ 2526 หลังจากนั้นจึงเพิ่มสูงขึ้นมาเรื่อยจนถึงปีงบประมาณ 2528 ส่วนจำนวนเงินค่าดอกเบียจากการรับจำนวนก็มีลักษณะเช่นเดียวกันคือ ลดลงจนถึงปีงบประมาณ 2526 และค่อย ๆ เพิ่มขึ้นจนถึงปีงบประมาณ 2528 สำหรับกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์หลุดจำนวนนั้น เพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ 2525 แล้วลดลงจนถึงปีงบประมาณ 2527 และเพิ่มขึ้นสูงมากในปีงบประมาณ 2528

5. เงินทุนหมุนเวียนในการรับจำนวน

ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการดำเนินกิจการสถานธนานุบาลและสำนักงานบริหารกิจการสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ได้กำหนดให้ทำการรับจำนวนทรัพย์แต่ละรายไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และสถานธนานุบาลจะมีเงินสดเก็บรักษาได้เพียง 100,000.- บาท ดังนั้น ในระยะเวลาปกติที่มีผู้มาจำหน่ายทรัพย์วันละประมาณ 20 - 30 ราย โดยทรัพย์นั้นเป็นของเบ็ดเตล็ดที่มูลค่าไม่สูงนัก สถานธนานุบาลก็สามารถให้บริการได้ทั่วถึงทุกราย แต่ในช่วงเวลาพิเศษ เช่น ใกล้เปิดภาคเรียน หรือ เทศกาลงานขึ้นปีใหม่ ที่ประชาชนจำเป็นต้องใช้เงินในจำนวนมากทำให้เข้ามาใช้บริการของสถานธนานุบาลมากขึ้น จึงปรากฏอยู่เสมอว่า เงินทุนหมุนเวียนรายวัน 100,000.- บาท นี้ไม่เพียงพอที่จะให้บริการประชาชนได้ทุกราย ต้องมีการ

เบิกเงินมาเพิ่มเติมอยู่เสมอ ดังนั้น จึงควรที่จะพิจารณาเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนรายวันนี้ให้มากขึ้น โดยกำหนดให้เหมาะสม เมื่อพิจารณาจากหลักฐานเอกสารในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่าน ๆ มา ทั้งนี้อาจกำหนดไว้เฉพาะช่วงเวลาพิเศษ เช่น วันที่ 1 พฤษภาคม ถึง วันที่ 31 พฤษภาคม ให้มีการเก็บเงินทุนหมุนเวียนรายวันได้ไม่เกิน 180,000.- บาท เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้สะดวกขึ้น สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และไม่ทำให้เกิดการเสียลูกค้า เนื่องจากไม่สามารถรับจําหน่ายได้เพราะไม่มีเงิน และในระยะเวลาพิเศษเช่นนี้ประชาชนจะเข้ามาใช้บริการอย่างไม่ขาดสาย ทำให้ไม่สามารถคิดคำนวณได้ทันเวลาว่ามีเงินพอให้บริการหรือไม่ และพนักงานก็จะไม่สามารถไปเบิกเงินจากธนาคารเองได้ เนื่องจากจะทำให้การปฏิบัติงานขาดตอน ทางธนาคารต้องให้เจ้าหน้าที่นำมาส่งยังสถานธนาบาล ซึ่งถึงแม้จะเป็นบริการของทางธนาคารอยู่แล้ว แต่ถ้ามีการติดขัดทางธนาคารก็จะทำให้สถานธนาบาลต้องหยุดรับจําหน่าย คงทำได้แต่เพียงการไล่ถอนทรัพย์ ทำให้เสียลูกค้า และเสียชื่อเสียงว่าไม่มีเงินให้บริการ

6. การคัดเลือกและจัดหาผู้จัดการสถานธนาบาลกรุงเทพมหานคร

ปัญหาสำคัญที่ฝ่ายบริหารประสบอยู่คือการจัดหาตัวบุคคลที่จะมาเป็นผู้จัดการ ได้กล่าวแล้วว่าผู้จัดการจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญด้านนี้อย่างมาก จึงต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ การคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้เพียงดูเพชร ทอง นาก เงิน รู้เรื่องอย่างเดียวนั้นไม่ได้ จะต้องได้บุคคลที่มีความรู้ความชำนาญในการดูของทุกชนิด และทราบราคาจำหน่ายของสินค้าในท้องตลาดเป็นอย่างดี ดังนั้น การจัดหาตัวผู้จัดการสำหรับสถานธนาบาลกรุงเทพมหานครที่จะเปิดใหม่ขึ้นเรื่อย ๆ นี้ จึงต้องใช้ความระมัดระวังอย่างมากและจัดให้มีการทดสอบมากพอที่จะไม่ทำให้เกิดการผิดพลาดในการรับจําหน่ายทรัพย์ เพราะเป็นการคัดเลือกเลื่อนชั้นจากตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการที่มีอยู่แล้วในสถานธนาบาลเดิม สำหรับผู้จัดการเดิมที่ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนนั้น ก็ควรระมัดระวังและเน้นให้ยึดถือแนวปฏิบัติตามแนวระเบียบ คำสั่งอย่างเคร่งครัด เพราะบุคคลเหล่านี้ล้วนแต่เคยทำงานในโรงรับจําหน่ายเอกชนมาแล้วทั้งสิ้น ในบางครั้งจึงปฏิบัติงานในลักษณะเช่นที่เคยอยู่ในโรงรับจําหน่ายเอกชน มีการกระทำที่ส่อไปในทางไม่ดี เป็นการปฏิบัติงานที่ต่างไปจากที่คณะกรรมการและสำนักงานบริหารกิจการสถานธนาบาลกรุงเทพมหานครกำหนดระเบียบไว้

7. การทุจริตของพนักงาน

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การดำเนินงานสถานธนาภิบาล เป็น เทคนิค โดยเฉพาะ การศรัทธาค่าสิ่งของ การควบคุม จึงต้องให้ผู้มีความรู้ความชำนาญ เข้าร่วมบริหารงานด้วย บุคคลที่เป็น ตัวจักรสำคัญที่จะทำให้สถานธนาภิบาลตั้งอยู่ได้โดยมีผลกำไรจากการดำเนินงาน เป็นสิ่งประคับ ประคองไว้ นั่นก็คือผู้จัดการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่เคยทำงานในโรงรับจำนำเอกชน ดังนั้น จึงสามารถใช้ความชำนาญของตนพลิกแพลงหา เล่ห์เพทุบาย ทุจริตแสวงหาประโยชน์ในกิจการนี้ ได้โดยไม่มีผู้ใคร่ ดังนั้น ในการควบคุมสถานธนาภิบาลจึงต้องจัดให้มีการตรวจสอบทั้ง เป็น ประจำทุกสัปดาห์ และการตรวจสอบทุก 6 เดือน ทั้งยังมีการตรวจสอบ เอกสาร รายงาน การปฏิบัติงาน เป็นประจำทุกวันด้วย ปัญหาการทุจริตจึงลดน้อยไปบ้างและแม้จะจัดให้มีการ ออกใบเสร็จรับ เงินค่าดอกเบี้ยแก่ผู้มาไถ่ถอนทรัพย์สินทุกราย แต่ก็พบว่ายังมีการทุจริตของผู้จัดการ ในการคิด เงินค่าดอกเบี้ยสูงกว่าที่ควรจะเป็นอยู่ เพราะประชาชนผู้มาใช้บริการบางรายก็ไม่ ทราบว่ามีการออกใบเสร็จรับเงินให้ด้วย หรือยิ่งไปกว่านั้นคือคำนวณไม่ถูกกว่าค่าดอกเบี้ยควร จะเป็นเท่าไร ดังนั้นการออกไปตรวจสอบประจำสัปดาห์ของแผนกตรวจ สำนักงานบริหาร กิจการสถานธนาภิบาลกรุงเทพมหานคร จึงต้องทำอย่างเคร่งครัด ดูหลักฐาน เอกสารอย่าง แท้จริง มิใช่อาศัยเพียงการสอบถามเท่านั้น การทุจริตของพนักงานในสถานธนาภิบาลนั้น กระทำได้ยาก เว้นแต่จะร่วมมือกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสามตำแหน่งหลัก คือผู้จัดการ พนักงาน รักษาของและพนักงานบัญชี แต่จะไม่พบการทุจริตของพนักงานบัญชีเลย คงมีแต่การทุจริตของ พนักงานรักษาของเท่านั้น ที่ใช้การหมุนเวียนสิ่งของของตน เข้ามาจำนำอยู่เสมอ โดยให้บุคคล อื่นนำมาจำนำแทน

ในกรณีที่เกิดการทุจริต พนักงานผู้นั้นก็จะได้รับการพิจารณาโทษแล้วแต่ความ มากน้อยของการทุจริตที่เกิดขึ้น แต่ส่วนใหญ่แล้วจะให้พนักงานผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไปเลย และ รีบเงินค้ำประกันของพนักงาน ผู้นั้นที่ทำได้ เมื่อได้รับการบรรจุ เข้า เป็นพนักงานสถานธนาภิบาล กรุงเทพมหานคร